

Quan el Passivhaus arribava als refugis nuclears

El 28 de desembre de 2016 vam publicar una innocentada sobre búnquers atòmics certificats Passivhaus. La broma tenia, com totes les bones bromes, un pòsit de veritat tècnica.

Aquesta entrada va néixer com una innocentada, publicada el 28 de desembre de 2016. Cal dir-ho des de la primera línia per no confondre ningú: el que segueix és una ficció escrita amb intenció humorística. Tot i així, la premissa no era del tot absurda, i val la pena rellegir-la amb la distància que donen els anys.

La broma: la construcció Passivhaus arriba als refugis nuclears

La construcció de refugis nuclears s'ha popularitzat entre un sector de la població que, en aixecar casa seva, preparava també un espai per sobreviure en cas d'emergència. La innocentada imaginava que l'estàndard Passivhaus arribava a aquest tipus de construcció i que els nous refugis començaven a certificar-se amb el segell.

Com que es tracta d'edificis soterrats, el text fabulava que l'Institut Passivhaus s'havia vist obligat a definir les característiques concretes que hauria de complir aquesta tipologia. El nom en clau atribuït a aquest suposat clima era «Nuclear climate», que hauria contemplat diversos supòsits específics. La broma anava més enllà i descrivia una proliferació d'empreses en només cinc anys: des de les que ja construïen búnquers atòmics i decidien incorporar l'estàndard, fins a especialistes en Passivhaus que ampliaven activitat cap als refugis.

Un creixement espectacular, deia la ficció

El text atribuïa aquell auge imaginari a la inseguretat del moment: la guerra a Síria i la crisi dels refugiats, l'auge de l'extrema dreta a Europa, el Brexit i l'arribada de Donald Trump a la presidència dels Estats Units. La ironia era doble, perquè el president entrant tenia a les mans el botó de l'armament nuclear i s'havia mostrat incrèdul davant el canvi climàtic.

El pòsit tècnic que feia versemblant la broma

Aquí és on la innocentada tocava terra ferma. Un refugi ha de ser autosuficient energèticament i mantenir el confort i la salubritat interior durant períodes llargs, i en aquest terreny l'estàndard Passivhaus encaixa amb naturalitat. Aire net i lliure de contaminació, temperatura estable gràcies a la ventilació mecànica amb recuperació de calor, filtració de l'aire d'entrada: són exactament els mecanismes que fan habitable un espai tancat durant molt de temps. La broma funcionava precisament perquè la lògica energètica no era una invenció.

Els mateixos principis que fan confortable un búnquer imaginari són els que apliquem cada dia en construcció real. La ventilació de doble flux i l'hermeticitat de l'envolupant són el nucli del sistema Eskimohaus, i també la base de qualsevol rehabilitació energètica ben plantejada. Si voleu entendre com es demostra aquesta hermeticitat, el test Blower Door ho explica amb precisió.

La posició de PAPIK Group

A PAPIK Group no teníem, ni tenim, cap intenció de dedicar-nos a la construcció de refugis nuclears. El que sí que celebrem, i era el fons sincer d'aquella broma, és que la cultura de l'alta eficiència energètica s'estengui a sectors ben diversos. Cada vegada que un professional entén que un edifici pot ser confortable amb un consum mínim, l'estàndard Passivhaus guanya terreny, encara que sigui a través d'una innocentada.

La millor sàtira és la que descansa sobre una veritat tècnica: si una casa passiva pot mantenir la vida sota terra, imagineu de què és capaç a la superfície.